

Angleške bojne ladje potopile tri nemške križarke na Pacifiku. Rusi naznanjajo, da so odšli iz Lodza pred prihodom sovražnika.

NEMŠKI CESAR JE NA SMRT OBOLEL ZA PLJUČNICO. — NA ZAPADNEM BOJNEM POZORIŠČU SO ZOPET V TEKU KRVAVE BITKE. — NA POLJSKEM SE DOLGOTRAJNA BITKA SE VEDNO NI ODLOČILA. — AVSTRIJCI NAZANJAJO USPEHE V GALICIJI TER JUŽNO OD BELGRADA NA SRBSKEM. — STRAHOVITE NEMŠKE IZGUBE V BITKI ZA LODZ. — AVSTRIJA MORA BAJE ODSTOPITI TRIENT ITALIJI.

Tri nemške križarke uničene.

London, Anglija, 9. dec. — Neko angleško brodogradnišvo pod poveljstvom podadmirala Sir Fredericka Sturdeea, je prišlo pri Falkland otokih na južnem Atlantiku nemško brodogradnišvo pod poveljstvom admirala von Spee do pomorske bitke, iz katere je izšlo s sijajno zmago.

Oboroženi križarki "Scharnhorst" in "Gneisenau" ter "Blücher" so Angleži v tej bitki potopili tri nemške križarke "Leipzig", "Dresden" in "Nuernberg" sta ušli, toda angleško brodogradnišvo ju zasleduje. V tej pomorski bitki sta bili zničeni dve nemški ladji, naloženi s premogom. Admiraliteta je naznanila to sijajno zmago angleškega brodogradnišva s poročilom, ki obsega manj kot sto besed.

Nemški cesar na smrt bolan.

London, Anglija, 9. dec. — Nemški cesar je hudo obbolel in sicer za pljučnico. Nemci zatrjujejo, da gre le za lahek prehlad. Zadnja poročila, izdana v Berlinu, zatrjujejo, da je cesar v zdravstveni položaj cesarja neizpremenjen, ter da ne more stati postelje. Cesar je dobil poročilo o vojaški situaciji, a ni bil preseljen, da bi mogel dati kaka navodila.

300 milj dolga bojna črta.

London, Anglija, 8. dec. — Velika vojna na Poljskem nadaljuje, in bojna črta se razteza 300 milj na daljavo. Naznanja se, da so Nemci na nekaterih mestih izvojevali nekaj uspehov, medtem ko Rusi vedno bolj pritiskajo proti Krauvu in prodirajo naprej v južni smeri.

Resnica je, da se nahaja Lodz v nemških rokah; petrogradska poročila pa zatrjujejo, da so se umaknili Rusi iz tega mesta iz strateških razlogov, ter da niso pri tem izgubili niti enega vojščaka. Nemci nasprotno govorijo o velikem številu ujetih Rusov ter bogatem vojnem plenu.

Nemci pravijo, da potiskajo Ruse proti jugu in jugovzhodno od Lodza. Amerikanski poročevalci, ki se nahajajo v ruski armadi, že več dni niso poslali nobenega poročila. Iz tega se sklepa, da izvršujejo Rusi strogo cenzuro.

Angleški vojaški izvedenci menijo, da se nahajajo tri čete najboljšega materiala nemške armade na zapadnem pozorišču, in da se borijo proti Rusom manj vredne čete.

Neuspehi Nemcev na zapadnem bojišču.

London, Anglija, 8. dec. — Francosko oficijelno poročilo naznanja, da so Nemci z vso silo napadli zavezne čete pri Eloy, južno od Ypres. Nemški napad je bil odbit. Sklepa se, da nameravajo nemške čete zopet z vso silo napasti na teh točkah sovražne postojanke. Zadnje dni je prišlo le do nekaj manjših prask.

Avstrijci in Srbi.

Tako avstrijska kakor srbska poročila naznanjajo uspehe. Srbi poročajo zmago na severovzhodni fronti, kjer so ubili 2000 Avstrijcev. Z Dunaja pa nasprotno poročajo, da avstrijske čete napredujejo južno od Belgrada.

Avstrijske čete.

Dunaj, Avstrija, preko Amsterdama in Londona, 9. dec. — Avstrijski vojni urad je izdal sledeče poročilo:

"Bitke v zapadni Galiciji se nadaljujejo. Avstrijci tudi zasledujejo sovražnikove postojanke zapadno od Dobezyce in v hribih. V teh bojih smo ujeli več kot 5000 sovražnikov, od katerih smo ubili 27 častnikov.

"Na Poljskem so Nemci odbili ponovne ruske napade južno od Piotrkow (Petrikov). V Karpatih se ni zgodilo nič posebnega.

Rusi izgnani iz Ogrske.

Budimpešta, Ogrsko preko Londona, 8. dec. — Generali so naznanili, da so bili Rusi, ki so upadli preko Karpatov na Ogrsko, zagnani nazaj. Tozadevno poročilo se glasi: "Sovražnik, ki je upadel v komitata Saros in Zemplin, se je umaknil na begu. Na raznih točkah so naše čete že prišle na gornje ozemlje. Na Ogrskem so samo dva ali trije kraji v sovražnikovih rokah.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berolin, Nemčija, 8. dec. — Veliki glavni stan je izdal danes sledeče uradno poročilo:

"Na flanderski obali zadržujejo vsled dežja razmočena slaba pota naše prodiranje. Severno od Arras imamo zaznamovati nekaj uspehov. Vojna bolnišnica v Lisdate je včeraj pogorela. Najbrže je kdo užgal. Ranjenci so bili vsi rešeni.

"Predvčerajšnjem smo zavzeli neko francosko postojanko vzhodno od Varennes. Večji del sovražnikovih čet je padel, ostanele smo ujeli.

"Na severu Poljske zasledujemo nemške čete bežeče sovražnika, in pritiskajo nanj posebno hudo vzhodno in južno od Lodza. Včeraj je sovražnik zopet imel izredno hude izgube. Na jugu Poljske se ni pripetilo nič novega.

NAD 100,000 RUSKIH UJETNIKOV.

London, Anglija, 8. dec. — Poročevalci "Central News" naznanja iz Amsterdama, da je bilo v Berlinu uradno naznanjeno, da so Nemci v bitki pri Lodzu ujeli nad stotisoč Rusov. Ko je prišlo to poročilo v Berlin, je zavladalo tam velikansko veselje. Z vseh hiš so vihrale nemške in avstrijske zastave.

SRBI NAZANJAJO ZMAGO NAD AVSTRIJCI.

Nis, Srbija, 8. dec. — Dne 5. decembra so izvojevali Srbi sijajno zmago nad Avstrijci. Uradno poročilo o tej zmagi se glasi:

"Sovražnika so naše čete napadle s tako silo, da je moral bežati v nerednih vrstah. Prizadejali smo mu težke izgube, ujeli 1810 ljudi, med temi šest častnikov, zaplenili dve haubice, 9 poljskih topov, mnogo streljiva in provijanta.

ČE SE JIM POSREČI!

Amsterdam, 8. dec. — "Berliner Tageblatt" komentira na dolgo in široko nemško zmago pri Lodzu. Posebno navaja na to, da more biti o pravi zmagi samo takrat govor, ako se ruski poraz temeljito izkoristi in se nadaljuje zasledovanje umikajočega sovražnika.

Ako se to posreči, potem je nemški centum dovolj močan, da uniči oba ruska krila."

RUSKO POROČILO SE GLASI DRUGAČE.

Petrograd, Rusija, 8. dec. — "Boržni list" ceni nemške izgube v bitki pri Lodzu na 100,000 mož, ter pristavlja temu, da je med padlimi posebno veliko častnikov. Ostalo je le nekaj polkovnikov in generalov. Ti so se rešili s tem, da so pobegnili v avtomobilih.

Nek ranjen nemški častnik v lazaretu v Bielostoku je izdal, da se nahajajo v nemški armadi na Poljskem več turskih častnikov. Ker primanjkuje domačih častnikov, so morali Nemci naprositi Turčijo za pomoč.

ZAVZETJE LODZA.

London, Anglija, 8. dec. — Po dolgotrajnih bojih so Nemci zasedli Lodz, ki pa ni utrajeno mesto. Ta uspeh Nemcev se smatra z ozirom na prejšnji razvoj položaja zelo velike važnosti. Še pred ne popolnoma 14 dnevi je bila armada, ki je zavzela Lodz, obkoljena od Rusov, in si je morala svojo pot preselkati skozi sovražne vrste, seveda z velikimi izgubami. V nekaj dneh pa se ji je posrečilo, da je spravila svoje vrste zopet v red, ter mogla započeti z ofenzivo. To pa je bilo mogoče le vsled dobre železniške zveze na nemški meji. Na ta način se je posrečilo Nemcem v kratkem času poslati ojačenja tja, kjer je

EDISONOVE DELAVNICE UNIČENE PO POŽARU.

Škoda znaša okoli 7 milijonov dolarjev. Edino laboratorij je bilo mogoče rešiti.

West Orange, N. J., 9. dec. — Danes zvečer je utičil požar delavnice Edison družbe. Napravljena škoda se ceni na sedem milijonov dolarjev, katero krije le deloma zavarovalnica, pri čemer \$2,000,000. — Plameni so razdejali ves blok modernih zgrajenih poslopij, o katerih se je mislilo, da so ognjavnari. V tem bloku se je posrečilo z največjim naporom rešiti samo laboratorij, v katerem so se nahajali važni načrti; radi tega se je rešilo delo osredotočilo s zaželjenim uspehom na to postopje.

Računi se, da boče začasno vsled tega požara ob delo okoli 3000 delavcev in delavk. Vsega skupaj je bilo zaposleno v Edisonvih delavnicah približno 7000 oseb.

Veliki priznani iznajditelj Edison, ki je star že nad 67 let, je hladnokrvno gledal uničenje, ter izjavil, da boče takoj zopet začel graditi uničena poslopja ter jih postavil v prejšnji stan. — Požar je nastal vsled eksplozije v nekem manjšem poslopiju.

OPDOLŽITVE PROTI NAŠEMU POSLANIKU.

Washington, D. C., 8. dec. — Amerikanski poslanik v San Domingu, James M. Sullivan je naprosil po kablju predsednika Wilsona, da naj uvede proti njemu preiskavo, da se dožene resnica raztrose nih vesti, da je kot poslanik izrabljal svojo oblast ter pripomogel svojim prijateljem in sorodnikom pri dobavi dobrih kontraktov. Enkrat se je že vršila o tem preiskava, vendar ni prišlo nič obtežilnega na dan. Predsednik je ukazal novo, temeljito preiskavo.

bilo najbolj potrebno. Nasprotno pa so bili Rusi napadeni na obeh krilih, da tedaj na centum niso mogli poslati ojačenja. Nedvomno pride še do več hudih bitk, predno boče ta kampanja končana. Nemci so dali čenstohovu ime "Kaiserberg".

POTRJEJENO POROČILO O AVSTRIJSKIH ZMAGAH.

Dunaj, preko Amsterdama, 8. dec. — Avstrijsko vojno ministrstvo je izdalo sledeče oficijelno poročilo:

"Boji na ruskem vojnem pozorišču še vedno niso prišli do odločitve. Združeni Avstrijci in Nemci so jugozapadno od Piotrkow napadli, Ruse ki so prodirali v severni smeri čez Novo Radomsko, ter jih potisnili nazaj. V zapadni Galiciji se vršijo važni boji, katerih izid še ni znan."

VARŠAVA OGRŽENA.

London, Anglija, 9. dec. — Varšava je sedaj ogrožena od severa. Nemške čete se pomikajo iz Mlave ob železniški progi skozi Novo Orgijevsk proti glavnemu mestu Rusko-Poljske. Njihova vrsta se razteza do Przasnye, 20 milj dalje vzhodno, kjer se nahajajo v boju Rusi. Omenjeni kraj je oddaljen od Varšave 50 milj.

KLOBASARIJA NEMŠKEGA CESARJA VILJEMA.

Berolin, Nemčija, 9. dec. — Danes so tukaj objavili govor, katerega je imel nemški cesar v nekem vojnem taborišču. Povedal je sledeče:

(Nadaljevanje na četrti strani.)

PREDSEDNIKOV LETNI NAGOVOR KONGRESU.

Svetovna vojna ima škodljiv upliv na amerikansko produkcijo. Še mnogo drugih važnih predlog.

Washington, D. C., 8. dec. — Obe zbornici kongresa sta se sestali danes ob 12:30 na skupni seji v posvetovalni dvorani. Galerije so bile polne do zadnjega kotička. Člani kabineta so zavzeli svoje se sedeže v ospredju.

Točno ob 12:30 je stopil v posvetovalnico predsednik Wilson, burno pozdravljen od vseh. Pozdravil je podpredsednika Marshalla ter predsednika poslanske zbornice.

Nato je začel počasi brati svoj govor. Ko je prišel do točke "da smo zavlekli rast naše trgovske mornarice" je bilo čuti nekaj malega odobravanja.

Besedilo letnega nagovora vsebuje v glavnih točkah potrebo povzdige naše trgovine, ter zavrača one, ki povdarjajo o vsaki priliki, da Združene države niso v vojaškem oziru dovolj močne.

Washington, D. C., 8. dec. — Proračun za poslovno leto, ki se začne 1. julija 1915, znaša \$1,090,775,134, za \$3,392,696 manj kot za prejšnje poslovno leto. Politika naše vlade mora biti varčna posebno sedaj, radi evropske vojne, ki je precej obetno oškodovala amerikansko produkcijo.

Za izboljšanje in vzdrževanje vodnih cest in pristanišč v deželi se boče porabilo prihodnje leto nad \$53,000,000. Na Minnesota odpade \$5000 za Agate Bay in \$6000 za Grand Marais.

Washington, D. C., 8. dec. Kljub temu, da je predsednik Wilson dovolj jasno povedal, da je proti oboroževanju, boče vendar prišlo to vprašanje do razgovora. Vloženih je že več tozadevnih predlog in resolucij.

Glavovalo se boče tudi o Hobsonovi resoluciji glede splošne prehibicije ki boče potem pač za dolgo časa zopet pokopana.

NA PRIČO STRELJAL V SODNI DVORANI.

Wenatchee, Wash., 8. dec. — Ko se je vršila proti Henry Carru iz Leavenwortha obravnava radi pobilstva, je potegnil obdolženec samokres in ustrelil pričo E. D. Franklina. Napademi je obležal mrtev. Kroglja se je potem odbila in smrtno ranila še mekega poslušalca.

TOMICH OBDOLŽEN KRAJE DINAMITA.

Bozeman, Mont., 8. dec. — Tukaj se je začela obravnava proti rudarju Lazar Tomichu, katerega dolžijo, da je sodeloval pri tatvini dinamita v Stewart rudniku dne 23. junija. Vsega skupaj je čestvero obtožencev, toda proti vsakemu se boče vršila posebna obravnava.

TEŽKE OBDOLŽITVE MLADIH DEKLET.

Janesville, Wis., 8. dec. — Pred sodnika so bile pripeljane tri deklice, katere je poslal po zaslišanju v hišo Dobrega pastirja v Milwaukee, Wis. Dekleta so dvignile proti več meščanom v Janesville tako težke obdolžitve, da je izvršila policija več aretacij. Imena aretovancev in zakaj so aretovani, ni znano. Od deklet ni nobena stara nad 16 let.

KONEC DOLGOTRAJNEGA ŠTRAJKA V COLORADO.

NA KONVENCIJI PETNAJSTEGA DISTRIKTA UNITED MINE WORKERS OF AMERICA JE BILO SOGLASNO SKLENJENO, DA SE ODREDI KONEC ŠTRAJKA Z DNEM 10. T. M. — NAJVEČJA DELAVSKA BORBA V ZGODOVINI RUDARSTVA V AMERIKI SE KONČALA S ZMAGO KAPITALISTOV.

Denver, Colo., 8. dec. — Danes pozno zvečer je bilo sklenjeno, da se konča dolgotrajni štrajk rudarjev v Colorado z dnem 10. t. m. Ta sklep je bil soglasno sprejet na konvenciji petnajstega distrikta United Mine Workers of America po seji, ki je trajala ves dan. Razpravljalo se je na njen o poročilu mednarodnega izvrševalnega odbora, ki je priporočil konec dolgotrajne stavke.

Konvencija je nadalje sklenila, da se boče i v prihodnje nadaljevalo s delom, doseči za delavce v Coloradu priznanje unije.

Končna volitev se je vršila o predlogu, naj se sprejme resolucija, katero je priporočil poseben odtsek. Ta odtsek je bil imenovan, ko je naznanil mednarodni izvrševalni odbor United Mine Workers, da se naj določi konec štrajka. Izvrševalni odbor je utemeljil to svoje priporočilo s tem, da je finančno stanje unije jako slabo, ter da je predsednik Wilson imenoval posebni odbor, kateremu je naročeno, da poravnava nesoglasja med družbami in delavci.

Denver, Colo., 8. dec. — Kar se tiče izgub na življenju, lastni in denarju, katerega so izgubile unije država, družbe, delavci, železnice in privatne industrije, je bil coloradski štrajk največji v zgodovini rudarstva v Ameriki.

Dne 4. aprila 1910 je bil proglašen štrajk za premogarske okraje v severni Coloradu. Štrajk je bil potem 23. septembra 1. 1913 proglašen splošnim. Družba je, da se "ohrani mir in red" zahtevala različno varnost, in ponižni hlapeci kapitalizma so ji tudi ustregli.

Skupna škoda, katero imajo vsled tega štrajka rudarji, lastniki rovov, unije, železnice državna in zvezna vlada ter privatni industrijalci znaša najmanj \$18,000,000. Unijski uradniki naznanjajo, da so dali štrajkarjem več kot tri milijone dolarjev v gotovini podpore. Na plačih so izgubili štrajkarji nad šest milijonov dolarjev.

Tekom štrajka je opetovano prišlo do izgredov in krvavih pobojev, katere so izzvali jamski čuvaji. V raznih bojih se računja, da je bilo ubitih najmanj 66 oseb, 60 pa ranjenih. Dne 20 aprila 1914 so

milijoni vojakov streljali na štrajkarsko šotorsko kolonijo v Ludlow, ter jo upepelili. Dvanajst otrok in dve ženski je našlo pri tem žalostno smrt v plamenih. Do spopadov med štrajkarji in miličarji je prišlo pri napadih na kolonije v Las Animas Huerfano, in Boulder okrajih. Šele ko je aprila meseca 1. 1914 prišlo zvezno vojaštvo, je zavladal mir.

Izzivači v uniformah, državni miličarji, znani našim rojakom pod imenom rjavohlačniki, so bili poslani na mirne štrajkarje 29 okt. 1913, dokler zvezni vojak 18. aprila niso pognali teh žalostnih predav.

Pred državnimi, zveznimi in okrajnimi oblastmi čaka še vedno okoli 300 obtožb razprave ponajveč radi izgredov.

Vršilo se je radi stavke več preiskav z različnimi uspehi. Med najvažnejši smemo prištevati preiskavi pododpora odtseka za rove in rudarstvo v poslanski zbornici, ter preiskavi komisije za industrijalne zadeve, ki zboraže začasno tukaj.

Štrajkarji so zahtevali: 100-odstotno povišanje plač; osemurni delavnik; iz svoje srede izvoljenega tehtalca; plačo za "mrtno" delo; pravico, da kupujejo svoje potrebščine, kjer hočejo, ter da se strogo izvršujejo predpisi rudarskih zakonov. Zahtevi za priznanje unije so se končno delavci po posredovanju predsednika Wilsona odrekli, in se izjavili za triletno premirje, toda sedaj premogarski baroni niso hoteli dovoliti niti tega, kar so enkrat že ponudili.

Kot zastopniki premogarskih družb, oziroma bogataša Rockefellerja, so nastopili: J. F. Welborn, predsednik Colorado Fuel Comp.; D. Brown, preds. Rocky Mountain Fuel Co., ter J. Osgood preds. odbora predsednikov Victor-American Fuel Comp. Te tri kompanije producirajo več kot 80 odstotkov vsega premoga v državi Coloradu. Okoli 12 drugih lastnikov je podpisalo pogodbe z delavsko organizacijo. Štrajk je proglašila delavska organizacija United Mine Workers of America po svojem podpredsedniku Frank J. Hayes.

ZVEZNO VOJAŠTVO V NACO, ARIZ.

Tri baterije poljske artiljerije so odšle na meksikansko mejo, in čakajo navodil.

Washington, D. C., 8. dec. — Predsednik Wilson je po konferenci s svojim kabinetom naročil vojnemu tajniku Garrisonu, da naj ukaže pošiljatev čet v Naco, Ariz., kjer je prebivalstvo vedno bolj razburjeno in v strahu radi streljane z meksikanske strani čez mejo.

Vojni tajnik Garrison je pozneje naznanil, da je ukazal brigadnemu generalu Tasker H. Blissu, da naj gre s tremi baterijami poljske artiljerije v Naco, kjer naj čaka nadaljnih navodil.

Naco, Ariz., 8. dec. — Deveta zvezna konjenica boče premenila svoje šotorske ob mednarodni meji na postojanko severno kako milje daleč.

Odkar se nahajajo amerikanske čete ob meksikanski meji, je bilo že 17 vojakov zadetih od krogel, ki so priletele čez mejo. En amerikanski konjenik je podlegel poškodbam, eden je oslepel. Vsega skupaj je bilo na amerikanski strani ubitih pet oseb, 44 pa ranjenih. Med slednjimi je 20 Amerikancev in 24 Meksikancev. Dva vojaka sta bila zadeta včeraj.

PAŠIČ NI PADEL.

Rim, Italija, 7. dec. — Iz Rima naznanjajo, da je srbsko ministrstvo sicer odstopilo, da pa je Pašiću poverjena naloga, sestaviti nov kabinet.

NARODNI VESTNIK

(NATIONAL HERALD)

Owned and published by the
SLOVENIAN PRINTING & PUBLISHING COMPANY
a corporation.
Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.
NATIONAL HERALD
Issued every Monday, Wednesday and Friday; subscription yearly \$2.00.
The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest.
Rates on application.

Entered as second-class matter May 11, 1911 at the post office
Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879.

NARODNI VESTNIK

Izdaja
SLOVENSKA TISKOVNA DRUŽBA, DULUTH, MINN.
Izohaja vsak ponedeljek, srede in petek.

Narodna stanca:
Za Ameriko za celo leto \$2.00
za pol leta \$1.00
Za Evropo in Kanado za celo leto \$3.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčajo.
Denarne pošiljave in dopisi se naj pošiljajo na naslov:
"NARODNI VESTNIK," 405 W. Michigan Street Duluth, Minn.
Telephone, Melrose 1113.

Gospodarstvo in gospodinjstvo.

PRIPRAVLJANJE NAŠIH KONJ ZA ZIMO.

Konjem na farmah se dovoli sedanjemu letu dobo po času težkega in trdega dela mnogo več odpočitka. Kljub temu pa oslabijo in izgubijo na teži. Nekateri farmerji namreč mislijo, da dovolj stori za konje in njihov odpočitek, ako jih nazenejo na pašnik in tam prepustijo samim sebi. Paša pa je sedaj postala že zelo pičila, in kar je sploh še vegetacije, nima velike redilne vrednosti. Tako dobijo sicer na pašo pogumni konji zasluženi mir, obenem pa tako nezadostno in pičlo krmo, da o "odpočitku" že zato ne more biti govora, ker trpijo konji lakotno in shušajo. Na ta način pripravimo našega zvestega delovnega tovariša, da postane več mršav.

Ob času ruženja koruze se tem konjem kratko časa dobro godi. V izobilici dobijo koruznih strokov na pašnik. Ta krma debeli in napravljajo gorkoto tvoreči material. Ali ti lepi dnevi za našega delovnega tovariša prav hitro minijo, in konji začnejo rapidno hušjati. Na tak način se splošno pripravljajo konje za zimo. Najprej se hrani, kar pa nima drugega uspeha, kakor da je spomladaj veliko več stroškov, da postanejo konji zopet dovolj trdni za težko delo. Ako gremo samo iz tega stališča, je velika gospodarska napaka, štediti sedaj pri konjih.

K temu pa še pride, da je shuššan konj veliko bolj izpostavljen nevarnosti prehlada, in da zahteva po zimi mnogo več redilnih snovi, kakor relativno debel konj. Shuššan konj veliko več trpi pod vplivom mraza, kakor dobro hranjen. Izgubi mnogo več življenjske sile in se za veliko zmanjša doba uporabe za delo. Neglede na to, da je nečloveško, temu zvestemu tovarišu pri delu utrgovati pri hrani, mogoče samo za to, ker začasno ni dela zanj.

Iz omenjenih vzrokov moramo pravilno pripravljati naše konje za zimo. Posebno jih je treba takoj hraniti, da do nastopa hude zime še vedno pridobijo na teži, da se morejo obdati v varstvo proti mrazu s potrebnim debelostjo.

Na zapadu je lažje pripraviti konje za zimo, in sicer najboljša na deteljiskih. Po zadnji košnji raste na poljih z deteljo še vedno redilen podrast, ki je naravnost izvrsten za konje. Konji, ki so se jeseni pasli na takih pašnikih, se

zelo razlikujejo od onih suhih, mršavih, katere vidimo tako pogosto žalostno stati ob "fencih" in čakati, da jim kaka usmiljena roka predloži kaj boljšega. Te konje je treba redno kmitti s senom.

DOBAVA ŽIVINE IZ MEXSIKE.

V prejšnjih časih nas je Meksika v precejšnjem obsegu zalagala s pašno živino. Takrat so se čestokrat sklenile pogodbe za dobavo stitisoče glav živine z lastniki ogromnih čred v Meksiki. Tega pa sedaj že leta ni več, odkar je v naši sosednji republiki izbruhnila državljanska vojna. Le še prav na meksikanske živine pride preko Rio Grande ali iz Tampico k nam. V poučenih krogih tudi menijo, da Meksika v prihodnjih letih, vsekakor pa ne drugo leto, ne bo v stanu poslati kaj mesa v Združene države.

Tekom revolucionarne vojne zadnje leto so angleški in severoamerikanski lastniki čred na ta način dosegli izvoz živine, da so plačevali od glave premijo od \$2.50 do \$10.00. Pri tem imamo v mislih živino, ki se je nahajala v ograjenih pašnikih, ali tako, ki je bila vedno pod kontrolo. Na odprtih "renih" pa so se vojskujoče stranke zalagale kakor se jim je zljubilo s klovno živino. Umevno je tedaj, da so se tudi te črede precej zredile. K temu še pride, da radi vednih nemirov lastniki čred niso mogli zadržati svoje živine, da bodo zapirali med živinorejci radi lasti na dnevnem redu. Vsekakor prihodnje leto ne moremo računati z uvozom živine iz Meksike.

Kljub temu bi bilo napačno misliti, da je naš uvoz iz Meksike tekom tamošnjih zapletljajev popolnoma prenehal; kajti uradno poročilo naznanja, da se je iz Meksike v poslovnem letu, ki se je končalo 30. junija t. l., še vedno uvozilo 625,253 glav živine. Plačalo se je zanj 9,745,543. Vsa ta iz Meksike došla živina pa še ni popolnoma došla; med njo je veliko starih krav, volov in bikov. Zredi se ta živina v pravem pomenu besede šele na pašnikih tostran Rio Grande. V kolikor pa pride klavna živina iz Meksike prihodnje leto v poštev, se lahko trdi, da je ne bo dovolj, da bi mogle velike klavnice v Fort Worth obratovati s polnim parom.

STENSKI KOLEDAR.

Vsem v Ameriki bivajočim Slovencem naznanjam, da imam letos zopet na razpolago osem tisoč Stenskih Koledarjev, katere bom razdelil med odjemalce, kakor sem to storil dosedaj vsako leto. Lansko leto sem poslal v staro domovino nad en tisoč Koledarjev. Upam, da se bodo rojaki tudi letos pravčasno oglasili, posebno oni, kateri ga hočejo poslati znanecem in prijateljem v stari domovini.

Posiljate nam natančni naslov. Se isti dan, ko dobimo naročilo, vam Koledar odposljemo. S poštnino vred stane 14 centov. Najboljše je, če mi pošljete to svoto v znakah.

Koledar je velik 19X25 inčev ter je okrašen z različnimi slikami, kakor kakor z različnimi slikami, kakor naprimer "Cleveland Public Square", "Slovesec so različne slike, ki predstavljajo predmete, katere imamo v naši trgovini v zalogi. Že iz slik je razvidno kakšno je blago, katerega se lahko naroči.

Za prijaznost in naročila se najtopleje priporočam.

ANTON GRDINA,

trgovca in pogrebnik.

6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.

9-30 z

(Advr.)

STUMPPULLER

Mi izdelujemo in prodajamo najboljše stroje za ruvanje storov, katere lahko uporabi vsako sam, ne da bi potreboval konje. Pišite po cenik. C. C. Bagnall, 125 West Superior St., Duluth, Minn.

ČE SI ŽALOSTEN ALI OTOŽEN

poseti naš

Ely Opera House

kjer bodeš videl krasne, naj-novejše premikajoče slike, abesajoče črtice iz celega sveta. Slike so jako poučljive in tudi zabavne. — Menjavamo jih vsak dan. — Za obilen poset se priporoča.

VODSTVO.

VARNOST!

Premozanje 3,000,000

3% INTEREST PAID ON SAVINGS 3%

F. Dale Cerveny

zobozdravnik

MILLER ANNEX

Ely, Minn.

ZNAK DOBRE OBLEKE

DVE VELIKI TRGOVINI
DULUTH SUPERIOR

Cena za vse enaka. — Obleka za moške in fante; najboljšo blago po primernih in poštenih cenah.

Dopisi.

Eveleth, Minn.

Cenjeno uredništvo: — Prosim, priobčite sledeče poslano:
V svojem priljubljenem A. S. se je zopet oglašil štiri čevlje tri palce visoki petelinček, ter izložil svojo modrost. Če bi bral oni spis v kakem drugem listu, bi se več zmešal zanj, tako pa morem le pomilovati vendar dopisnika A. S., ki si upa s tako bedastočo na dan. Če jo je dobil pri volitvah po čeljustih, naj bi vsaj sedaj molčal, pa bi bilo boljše zanj. Ali ne vidi, kam smo prišli Slovenci po zadnjih volitvah. Slovenci smo izgubili delo pri mestni upravi in povsod jih odričuje. Pa pride tak avstrijski paritrijot, ki se je izselil preko velike luže, da zamaši doma napravljene dolgove, in hoče sedaj hvalisati delo, v kateri se ni mogel do sitega najesti. Zakaj pa se ne poda nazaj ali v Nemčijo, da bi zopet poslušal življanje bica nad njegovo vinu ponižno sključenim hrbtom! Ali pa v Turčijo naj bi šel.

Petelinček zatrjuje, da bi moral biti lačen, češ Slovenci ne bi hodili k meni čezem popravljati. V njegovo tolažbo mu povem, da sem lansko leto meseca julija si zaznamoval svoje odjemalce po narodnostih, in iznajdel, da je prišlo 104 Slovencev, 347 Italijanov, 232 Hrvatov, 3 Fince, in 1467 drugih narodnosti. Iz tega je tedaj razvidno, da s slovenskim denarjem ne bi mogel živeti. Zakaj pa je bilo tako malo Fincev, je tudi razumljivo: finski narod se drži ge-

slo "Svoji k svojim", in kadar ride od volitve, niso taki izdajalski, kakor dopisnik A. S.

Martin Panjan.

Walsenburg, Colo.

Cenjeni urednik: — Dovolite mi malo prostora v našem delavskem listu, da nekoliko poročam o tukajšnjih razmerah. Kakor znano, štrajk remogarjev še vedno traja, in ne podamo se, dokler ne dosežemo svojih pravic. "Bossi" se umevno na vse načine zvijajo in upirajo, toda končno bodo morali odnehati. S skebi jim ni veliko pomagano, sploh pa skebom že prav slaba prede. Bojijo se, kaj bo potem, ko se štrajk konča. Niti euek jih ne bo pogledal, in pečet najržege izdajstva svojih sodelavcev jim ostane za vedno utišjen na čelu. "Skeb iz Colorado", to ostane njihov priimek, in vsak bo vedel, kaj znači.

Pozdrav vsem štrajkarjem.

Jurij Miller.

NAZNANILO.

Vse člane društva "Rudar" šteje 54. SSPZ opozarjam, naj se udeležijo polnoštevilno prihodnje seje dne dne 20. decembra t. l. v dvorani rojaka Jos. Skala v Ely Minn. Seja se začne točno ob 9 uri dopoldne. Na dnevnem redu je volitev novega odbora za leto 1915. Vsak član, ki se ne udeleži te seje ob določenem času, mora plačati glasom sklepa zadnjega zborovanja 50 c v društveno blagajno.

John Judnich, t. č. tajnik

(Advr.)

Kupujte pri trgovcih, ki oglašujejo v našem listu.

PRIPOROČAM

rojakom novo urejeno GOSTILNO, kjer imam fine sobe za PREENOČA in HRAVO in brez HRANE. — Postržba točna. Točim vedno sveže PAST PIVO, prodajam fine UNIJSKE SMOTKE, kakor tudi dobro znano HORVATOVO ŽGANJE. Za obilen poset se najuljudneje priporoča

Valentin Maci

417 VIRGINIA ST. in FIRST AVE., MILWAUKEE, WIS.

THE FIRST STATE BANK OF ELY

PRVA DRŽAVNA BANKA, ELY, MINN.
se v ljudsko priporoča za vse bančne posle, kakor tudi pošiljanje denarja na vse strani sveta ter čekovni promet. Hranilne vloge obrestuje po 3% od sto

od dneva vloge.
Naša banka je prva državna banka v mestu in je pod strogim državnim nadzorom; poleg tega imamo zvezo z običajno Union Investment Co. iz Minneapolisa, Minn., pri kateri so zainteresirani glavni bankirji iz Chicago in New Yorka, zatorej so Vaše vloge pri nas absolutno varne.

DENAR V STARO DOMOVINO pošiljamo vsak dan in naše cene so vedno nizke. Zastopamo tudi najboljšo zavarovalno družbo proti ognju, istotako izvršujemo vsa notarska dela.
Pridite k nam zametati Vaše čeke ob plačilnih dnevih. — Z namiz posluje pretežna večina domačih trgovcev, kateri so tudi delničarji.

Nova "ILIRIJA"

Slovenska naselbina pri Merrill, Wisconsin.

Vsem onim ki se zanimajo za farme; in, ki so nam že pisali, naznanjamo da smo odpravili novo poslovanje s pisarji; na postaji v Merrill, kjer se lahko vsak ogleduje zemljo v teh krajih. Kupite zemljo samo pri večjih industrijskih mestih; tam je bodočnost. Nova naselbina "New Iliria" leži do pet milj od mesta Merrill, z blizu 15000 prebivalci, veliko cvetočo industrio, ki se po celotni dolini navažno hitro razvija. Glavna reka države, "Wisconsin river", teče mimo mesta, skozi naselbino. Gradite se dve novi železniški progi in več cest v tem času. Miljo od naselbine so dve leto stari naseljenci, ki so letos zgradili novo strano čega močvirja, s dobrih trdim lesom, ki se lahko proda. Cena samo še za maj junij \$16. Plačilni pogoji lahki, in po dogovoru. Kedor ne naše vse namitke in opisano se mu povrne vožnja. Nobenih knjig in podob. Ne hodite daleč od industrijskih mest v gozde, glejte da bo Vaša zemlja hitro rasla v ceni, kar je mogoče, pri velikih industrijskih mestih s veliko bodočnostjo. Pišite po poštami na:

ILIRIA COLONIZATION CO., SHEBOYGAN, WIS.

5 pristen, pijač in te so
Kranjski Brinjevec, Slivovec, Tropinovec
Grenko Vino in Highlife Bitters. Vsak gostilničar, kateri hoče napredovati, mora poskušati in kateri ne poskuša tudi ne napreduje s svojo trgovino. Prava pristna pijača se zamore kupiti le pri A. Horwat-u, ki importira naravnost iz Kranjskega Brinjevca, Slivovec in Tropinovec; tudi izdeluje pravo zdravilno Grenko vino in Highlife Bitters. Naročite si en zaboj te ali one pijače za poskušanje; samo da bo eden zaboj, 12 steklenice. Prodajam samo na debelo. Pišite po cenik.

A. HORWAT, 600 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.

Svoji k svojim!

Podpisani priporoča cenjenim rojakom v slovenskim gospodinjstvom iz mesta Biwabik in okolice svojo lepo urejeno in bogato založeno

grocerijsko trgovino.

V zalogi ima običajno "Cremo" moko; daje prodaje krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo. Cene zmerne, potrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. ROJAKI PODPIRAJTE ROJAKA!

Za mnogobrojen poset in naklonjenost se uljudno priporočam!

MATH. VIDAS,

slovenska trgovina

BIWABIK, MINN. Telefon 63.

SPOMINJAJTE SE SLOVEN. ZAVETIŠČA V AMERIKI.

Ker so se poslednji čas poštna razmere izboljšale pošiljam zopet redno

denarje v staro domovino.

Pošiljatve ne pridejo v sedanjem času tako brzo naslovniku v roke, pač pa v teku 20 do 24 dni.

100 K je sedaj \$20 s poštno vred.

Brzjaviti nemorete sedaj ne v Avstrijo, niti na Nemško, najmanje pa denarje poslati potom brzjava.

Frank Sakser

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, O.

SLOVENSKO KATOLIŠKO

POP. DRUŠTVO SVETE BARBARE ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE. Sedež: FOREST CITY, PA.

Glavni uradniki: JOSEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa. Predsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa. Podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299 N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyo.

GLAVNEGA URADA K. S. P. DRUŠTVA SV. BARBARE S SEDEŽEM V FOREST CITY, PA.

PRISTOPILO: Postaja št. 4, Luzerne, Pa. Andrej Oblak, rojen 18. nov. 1883, Pul Kunšič, 25. jan. 1881; Postaja št. 10, Coketon, W. Va. Josef Batista, 29. sept. 1888. Josef Mauri 28. febr. 1887;

PRISTOPILE ČLANICE: Postaja št. 17, Broughton, Pa. Marija Trpin, rojena 20. marca 1898. Postaja št. 21, Little Falls, N. Y., Marija Susman, rojena 21. decembra 1888.

SUSPENDOVANI ČLANI ZOPET SPREJETA: Postaja št. 3, Moon Run, Pa., št. 1681 Jožef Brence; 4512 Jožef Likovič; 6246 Peter Sluga; 5169 Franc Dremota.

PRISTOPILO ČLANI: Postaja št. 4, Luzerne, Pa., 105 Mihael Judič; 8442 Peter Lapen. Postaja št. 11, Duryea, Pa., 7614 Stanislav Demski.

PRISTOPILO ČLANI: Postaja št. 17, Broughton, Pa., 6360 John Zibert od postaje 42 k 63; Mihael Klobučar, od postaje 17 k 7; 6801 Frank Čebren, od postaje 26 k 83; 866 Oregon Salomon, od postaje 28 k 68; 929 Jožef Osenk, od postaje 13 k 44;

SUSPENDIRANI ČLANI: Postaja 3, Moon Run, Pa., 4021 Alojzij Baloh; 4022 John Arhar; 96 John Peterkošec; 6827 Alojzij Demelj; 2299 Franc Kranjc; 3387 Max Florjančič; 2298 Tomaž Kavčič; 5026 John Volkar; 656 Ana Florjančič; 5683 Franc Nagode.

Postaja 27, Yale, Kans., 3514 John Jenčič, 6011 Frank Močnik, 5833 Anton Močnik, 7342 Rudolf Močnik, 5407 Jožef Miklave, 5656 Anton Radi, 3202 Frank bol, 1724 Alojzij Cvetko, 4725 John Kavalir. Hofer, 7005 Alojzij Radi, 5118 Jožef Gebl; 4274 Alojzij Korb, 6220 John Re-

Postaja 27, Yale, Kans., 3514 John Jenčič, 6011 Frank Močnik, 5833 Anton Močnik, 7342 Rudolf Močnik, 5407 Jožef Miklave, 5656 Anton Radi, 3202 Frank bol, 1724 Alojzij Cvetko, 4725 John Kavalir. Hofer, 7005 Alojzij Radi, 5118 Jožef Gebl; 4274 Alojzij Korb, 6220 John Re-

Postaja 4, Luzerne, Pa., 5171 Jožef Gogogranec. Postaja 6, Cleveland, O., 7901 Alojzij Golf. Postaja 15, Huntington, Ark., 2263 Andrej Cokan.

UMRLI ČLANI: 774 John Felician, umrl 5. novembra 1914; zavarovan za \$250.00; član postaje št. 20, Claridge, Pa.; vzrok smrti: pneumonia.

IZ STARE DOMOVINE. Fran Povše, dr. Anton Schoeppel, pl. Sonnwalden. Zverinski ljudje. Pred kratkim je iz bližnje pobegnila neka umobolna ženska ter zablodila v Mestni log v Ljubljani.

KRANJSKO. Umrla so v Ljubljani: Marjeta Trepal, gostoačeva žena, 39 let. — Karel Kainz c. kr. poštni oficijal v pokoj, 49 let. Ivan Skumavec, občinski uboječ, 53 let. — Ivan Sedlar sin mizarkega pomočnika, 5 tednov. — Jera Rudolf, bivša dninarica-hiralca, 66 let. — Terezija Miklič, rejenska, 5 tednov. — Uršula Sterle, posestnikova hči, 7 dni.

Umrl je v Radečah pri Zidanem mostu umirovljeni župnik Karol Gmajner. Ranjen je bil na severnem bojišču den 18. oktobra Edmund Komar, knjigovodja v Katoliški Bukvarni v Ljubljani. Granatni drobec ga je zadell v nogo. Zdravi se v rezervni bolnišnici v Novi vasi (Iglo), spiški komitat na severnem Ogrskem.

V ruskem vjetništvu. Profesor Ludovik Vagaja praporščak 17. pešpolka, je pisal svoji materi, da se nahaja v ruskem vjetništvu. Bil je ranjen na desni roki in je pismo pisal z levico, vendar pa se mu rana zdravi dobro.

Požar je nastal v Begunjah pri Lescah. Pogorelo je gospodarsko poslopje "na Trati", last posojilnice v Radovljici. Zažgal je baje neki pokvarjen mladenič iz Begunj iz maščevanja proti nekemu tukajšnjemu posestniku, ki je imel v dotičnem posloplju shranjeno seno ter je baje zločin še tudi priznal. Ogenj je opazila nočna straža. Da ni ogenj uničil sosednih posloplj, je zasluga domačih požarne brambe.

Vojna posojevalna blagajna je pričela v prostorih filialke Avstro-ogrške banke v Ljubljani te dni poslovati. Izposojuje se na blago in na vrednostne papirje. Uradne ure za stranke so od 9. zjutraj do 12. popoldne. Poslovnico vodi načelstvo. Predsednik je Ivan Gregorič, njegov namestnik Oskar Škufel, vlado zastopa c. kr. višji finančni svetnik dr. Rudolf Thoman in zaupniki Ivan Knez Karel Pollak, komerčni svetnik

t. j. stotnik, je pa storil smrt. Bil je dober mož, cela kompanija žaluje za njim. V vagonu, v katerem sem se vozil jaz, je enemu zmečkal nogo, a par drugih fantov se je obtoltko. Jaz hvala Bogu, nisem dobil ničesar. Bili smo pa taki, kakor bi nas kdo podveznil pod koš. Tukaj v Kolinu (Köln) se nam godi vse drugače, kakor se nam je godilo v Belgiji. Tukaj nimam postelje kje v hosti ali na uljvi, tukaj so nas meščani vzeli med sebe. Imamo vsak svojo sobo, jaz jo imam še v 4. nadstropju. Do mene pa tudi ne more, kakor bi se kdo zmisli. Mora mi prej telefonirati in če me je ravno dobra volja, mu odprem, da lahko govoriva. No, to je pa tudi nekaj posebnega za vojaka. Mislil sem, da bom že davno pod zemljo, zdaj pa se gospoda markiram. V Kolinu smo pa prišli zato, da si tukaj malo popravimo svoje orožje; potem gremo spet naprej. Ne bodite žalostni radi mene, saj jaz tudi nisem. Prosite rajši Boga, da bi se ta stvar kmalu rešila.

Drzne tatvine. V zadnjem času se je v Ljubljani pojavilo več žemnih elementov, ki so večinoma vsi tujei. Policija si na vse moči prizadeva jih poloviti, toda menda jih je preveč in ne more biti kos vsem. Komaj polovi ene, že se pojavijo drugi. Naj navedemo nekaj najbolj drznih slučajev, 28. okt. Postaja 26, Collinwood, O., 7392 Avgust Zure, 5208 Alojzij Mišer. Postaja 44, Franklin, Kans., 2474 Anton Kovac, 3464 Martin Preložnik, 2492 Ferdinand Čilič.

UMRLI ČLANI: 774 John Felician, umrl 5. novembra 1914; zavarovan za \$250.00; član postaje št. 20, Claridge, Pa.; vzrok smrti: pneumonia.

IZ STARE DOMOVINE. Fran Povše, dr. Anton Schoeppel, pl. Sonnwalden. Zverinski ljudje. Pred kratkim je iz bližnje pobegnila neka umobolna ženska ter zablodila v Mestni log v Ljubljani.

KRANJSKO. Umrla so v Ljubljani: Marjeta Trepal, gostoačeva žena, 39 let. — Karel Kainz c. kr. poštni oficijal v pokoj, 49 let. Ivan Skumavec, občinski uboječ, 53 let. — Ivan Sedlar sin mizarkega pomočnika, 5 tednov. — Jera Rudolf, bivša dninarica-hiralca, 66 let. — Terezija Miklič, rejenska, 5 tednov. — Uršula Sterle, posestnikova hči, 7 dni.

Umrl je v Radečah pri Zidanem mostu umirovljeni župnik Karol Gmajner. Ranjen je bil na severnem bojišču den 18. oktobra Edmund Komar, knjigovodja v Katoliški Bukvarni v Ljubljani. Granatni drobec ga je zadell v nogo. Zdravi se v rezervni bolnišnici v Novi vasi (Iglo), spiški komitat na severnem Ogrskem.

V ruskem vjetništvu. Profesor Ludovik Vagaja praporščak 17. pešpolka, je pisal svoji materi, da se nahaja v ruskem vjetništvu. Bil je ranjen na desni roki in je pismo pisal z levico, vendar pa se mu rana zdravi dobro.

Požar je nastal v Begunjah pri Lescah. Pogorelo je gospodarsko poslopje "na Trati", last posojilnice v Radovljici. Zažgal je baje neki pokvarjen mladenič iz Begunj iz maščevanja proti nekemu tukajšnjemu posestniku, ki je imel v dotičnem posloplju shranjeno seno ter je baje zločin še tudi priznal. Ogenj je opazila nočna straža. Da ni ogenj uničil sosednih posloplj, je zasluga domačih požarne brambe.

Vojna posojevalna blagajna je pričela v prostorih filialke Avstro-ogrške banke v Ljubljani te dni poslovati. Izposojuje se na blago in na vrednostne papirje. Uradne ure za stranke so od 9. zjutraj do 12. popoldne. Poslovnico vodi načelstvo. Predsednik je Ivan Gregorič, njegov namestnik Oskar Škufel, vlado zastopa c. kr. višji finančni svetnik dr. Rudolf Thoman in zaupniki Ivan Knez Karel Pollak, komerčni svetnik

KADAR GRESTE V STARI KRAJ NAZAJ V STARI ZAHTEVAJTE "TICKET" ZA Baltimore and Ohio železnico CHICAGO do NEW YORKA PISITE: R. C. HAASE. Northwestern Passenger Agent ST. PAUL, MINN. po parobrodno knjižico, ki kaže vdobnosti te žeeznice do parnika.

FIRST NATIONAL BANK DULUTH - MINN. Glavnica - - - - \$500.000. Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - \$1,550.000. V to banko vloga država svoje vrednosti. Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

MINER'S STATE BANK CHISHOLM, - - - MINN. zopet pošilja denar v staro domovino po sledečih cenah: 50 kron - - - - \$ 10.35 100 kron - - - - 20.50 200 kron - - - - 41.00 500 kron - - - - 102.35 Vse pošiljatve jamčimo. MINER'S STATE BANK Chisholm, - - - Minn.

NARODNA KNJIGOTRŽNICA 5410 WYOMING STREET - - - - DULUTH, MINN. priporoča SVOJO VELIKO ZALOGO PRIPOVEDNIH, POUČNIH IN MOLITVENIH KNJIG. — VELIKA IZBER DRAMATIČNIH IGER. — PIŠITE PO CENIK.

30 DNI NA POSKUŠNJO Podpišite na spodnji kupon Vaše ime in priimek in ga pošljite nam, nakar vam bomo poslali VICTOR GOVOREČI STROJ ali "COLUMBIA" FONOGRAF ter 12 plošč s slov. pesmami PROSTO Popretek 30 dni, če vam ugaja, ga lahko obdržite in plačate nanj po \$2.00 NA MESEC S strojem vred pošljemo tudi pisano garancijo za 15 let. Ta kupon je dober za vse kraje Združenih držav in Kanade. Izrežite ga takoj in pošljite na naslov: SAUL BIRNS, 117 Second Av., Dept. 47. New York. Victor Columbia Ume Naslo. (Nadaljevanje na četrti strani.)

ZA SVOBODO IN LJUBEZEN

ROMAN Z BALKANA.
Spisal Marko Stojan.

(Konec.)

Ali naj izkušamo opisati z besedami blaženost in genotje, s katerim so se objemali sin in oče, oče in hči, mati in sin, brat in sestra po tako dolgi in mučni očitvi? Ali naj povemo s kakšnim srečnim smehljajem na obrazu sta stopila Dušan in Jerica roko v roki pred gospo Jurišičevo in jo prosila blagoslova za svojo ljubezen, ki je bila vzklikla pod udarci gorja in se razvetovala na tem napornem in opasnem begu iz zaslužene stare Srbije? Ali naj slikamo sladki obet, ki je zasijal v Ljubličnem očesu, ko je segla Ivanu v roko? Eh, prijateljica in čitateljica sta uganila sama, kaj so se menili vsi skupaj tisti večer okrog svetilke v prijaznem Dušanovem domu; bil je lep večer, sreča je sijala na obrazih Ivana in Ljubice, Dušana in Jerice, poročnika Wheelera in lady Helene. Oče Javornik in gospa Jurišičeva sta se spogledala z blaženim zadovoljstvom, ko sta zrla na mlade ljudi, Eustournelle in Kazakov sta iztrela svoje najboljše šale in mladi Miloš je slavil z žarečim obrazom junaške čine divjega Marka, pri čemer sveda ni pozabil svojih lastnih.

Divji Marko je bil edini izmed četnikov, ki je mogel slediti našim prijateljem v glavno mesto ostale je klicala dolžnost v Turčijo, kjer so se nadejali za nedolgo tudi njega.

Poročnik Wheeler, lady Helena in Estournelle so odpotovali že drugi dan; Francoz je spremil srečna zaročena do Pariza, kjer sta se poročila. Sklenila sta počakati v Italiji solne pomladi, dase obrneta nato na Skotsko, v tisti samotni raj sredi gorskih planot, kamor sta bila povabila tudi Dušana in Ivana z njiju bodočima ženama. Kazakov je ostal za dalje časa v Belgradu, ki ga ni mogel prehaliti.

Ivan in oče Javornik sta namerjavala izprva pripraviti Ljubici dom na Gorenjskem in sta zatorej odpotovala že teden dni, prepuštvši Jerico oskrbi matere in sestre Dušanove. Ko sta dospela v rodni kraj, sta našla sicer kmetijo v najlepšem redu; sosedje so prihajali vzradoščeni povpraševati, kako se je razrešila in poravnala vsa zamota na nesreča, in Ivan, ki je pripovedoval o svojih dogodkih, kolikor se mu je zdelo pametno in previdno, je bil mahoma junak dneva v idilskem gorskem zakotju. Toda izkazalo se je kmalu, da je dospela vest o njegovem in njegovih prijateljev drznem pohodu skozi Turčijo že od druge strani — od kod in kako tega ni vedel nihče. Vsekakor je bilo par ljudi, ki so slišali v trgu govorico, daje Ivan s svojimi tovariši ubil v Makedoniji von Schrattna, soproga svoje sestre. Mladeniču ni kazalo drugega, kakor zanikati to govorico z vso odločnostjo, in ko je premislil zvečer od dobra, mu je stala v srcu neudobna, dasi temna in brezoblična slutnja. Usojeno jebilo, dase ta slutnja kmalu potrdi.

Tretji dan po prihodu v domovino se je oglasil orožnik; bil je drug, ne več tisti, ki je gledal za Jerico in se je dal po njeni nesrečni poroki predstaviti, ker mu je bilo pretežko živeti dalje v tem kraju. Prišel je z naročilom, poizvedeti, kaj je znanega Ivanu o Schrattnovi usodi. Naš prijatelj ki si je rekel takoj, da bi bilo neumno, izpostavljati se s slepo odkritosrečnostjo neprilikom zaradi dejanja, ki ga je lahko zagovarjal pred svojo občutljivo vestjo, je povedal po pravici prvi del svoje zgodbe in zatrdil, da ni več srečal švabskega lopova od kar je zapustil Carigrad. Pri tem pa je videl, kako ga meri mož postave z nezaupljivimi pogledi; in ko je bil sam, si je razložil brez težkoče povod tega poizvedovanja. Spomnil se je temnih uslug, ki jih je izkazoval von Schrattnu bivše čase v Belgradu tujim državam spomnil se njegovega intimnega znanja s Krstičem in pomislil, da gospo-ske, ki so izdale za njim tirnico v začetku našepoestvi, o tem njegovem političnem delovanju morda niso bile poučene. Pomislil je nato, da so se našli morebiti ljudje, za katere jebila vrednost Schrattnovega političnega dela prevelika, da bi bili mogli želeti kakršnega koli zasledovanja delnega Nemca zaradi njegovih sramotnih kupčij; ti ljudje so nemara pazno zasledovali njegovo usodo tja noter v krvavo Turčijo in opozorili v skrbi za vnetega sotrudnika sodno oblast, naj poizve, ali se Ivan v tem, kar je storil s von Schrattnom, ni kaj pregrešil zoper avstrijske zakone, pred katerimi je življenje lopova prav tako nedotakljivo kakor življenje največjega svetnika.

Zaljuček tega premišljevanja jebil, da je zbudil Ivan očeta sredi noči in imel z njim posvetovanje. Sklenila sta, da ostane oče sam doma — saj ve, kje mu je iskati sina in hčer, ako bi se mu stozilo po njej; ako najde dobrega kupca za vse posestvo, da ga proda in si kupi v Srbiji novo domačijo. Nato je zapregel Ivan sami, in stari Javornik gaje zapeljal na železniško postajo, dve celi uri od domače; železni konj ga je odnesel iz domovine, da nihče ni zapazil njegovega odhoda. Zgodilo se je o pravem času, zakaj tretji dan se je vrnil orožnik z nalogo, aretirati Ivana Javornika, češ da je sumljiv umora, in ga privedi v zapor okrožnega sodišča; toda prišel je prepozno: Ivan je bil že onostran črnožolnih kolov, očetu pa niso imeli česa očitati.

Nekaj mesecev potem dogodku sta stopili v Belgradu pred oltar dve evetoči dvojici: Ivan Javornik z Ljubice Jurišičevo in Dušan Jurišič z Jerico Javornikovo; na dvojni poroki je bil najsrečnejši svat — poleg Dušanove in Ljubičine matere — oče Javornik, ki je bil prodal svoj dom na Slovenskem prav ugodno vremen in zavednemu narodnjaku ter se preselil v bližnjo okolico Belgrada, da ne bi bil predaleč od svojih otrok. Po svoji poroki sta osnovala pobratima v Belgradu evetoče trgovsko podjetje, Jerica in Ljubica pa sta pokazali v zalonskem življenju vse dike vrlih žena in mater; osrečili sta svoja soproga s kopico kodrastih otrok, čilih junačkov, ki so bili nesrečni samo še enkrat v svojem življenju: l. 1912., ker so bili še premajhni, da bi bili mogli slediti očetoma v slavno vojno osvete in osvobojenja. Ivan in Dušan pa sta se borila tudi takrat kot junaka: videla sta zmagoslavno vihrati srbske prapore pri Kumanovi, korakala v carsko Skoplje in pomagala ovekovečiti slavo srbskega orožja v bitki pri Bitolju, kjer sta bila obadva ranjena. Todaprevidnost božja, ki jima je namenila nedvomno še mnogo srečnih dni, jima je dala kmalu okrevati in ju je privedla zdrava in živa v naročje ljubljenih rodbin. Po vojni s Bolgarijo l. 1913., v kateri sta fvegala v strašnih borbah ob Bregalnici še nekrat življenje za srbsko zemljo, sta zapustila s svojci prestolnico in se naselila v novoosvojeni deželi, kjer ju imenujejo danas med prvimi pionirji jugoslovske kulture in napredka. Poročnik Wheeler pa jima obljublja v vsakem pismu, da stopi v srbsko službo takoj, ko bo imela tudi junaška domovina Dušana in Ivana svojo moč na sinjih morskkih valovih.

Naš novi roman.

Naše čitatelje opozarjamo, da začnemo s prihodnjo številko priobčevati krasen roman priznanega slovenskega pisatelja dr. Ivo Šorli-ja: Pot za razpotjem. Roman je jako zanimiv, ima politično ozadje, ter razpravlja o delovanju političnih strank na Slovenskem. Berite ga!

(Nadaljevanje tretje strani.)

truplo malega otroka. Naznanila je zadevo žandarmem. Stvar se bo sodnijsko preiskala.

Vinska letina na Spod. Štajerskem letos ni bila v splošnem tako slaba, kot se je prvotno mislilo. Kjer ni bilo toče, je vinska kapljica še dokaj dobra. Posebno v ljutomerskih, slovenjgorijskih, mariborskih, haloških ter posavskih (bizeljskih) vinogradih je v nekaterih legah bilo vino, ki gleda kakovosti daleč prekaša prejšnje letnike. Mošt ima do 18 odst. sladkorja, v najslabših legah 13—odstotkov. Cena je najvišja do 46 vin. liter.

V začasni pokoj je stopil radi živčne bolezni Anton Postružnik, kaplan pri Mali Nedelji blizu Ljutomeru.

Županstvo je odločil M. Štarkel v trgu Sevnica ob Savi. Na njegovo mesto je izvoljen slovenski trgovec Smole. Bivši župan Štarkel je imenovan za častnega občana.

Za častnega občana je imenovala občina Grušnje prihovskega župnika Karla Kumra.

Imenovan je za predsednika graškega deželnega sodišča dosedanjji podpredsednik dr. Karl Pucher.

Davčni referat pri konjiškem okrajnem glavarstvu se z 31. decembrom opusti.

Vlom. V Teharju so vkomili neznanizmoviči pri Zoharju in odnesli precej jestvin, žganja in vina. Skode je kakih 200 kron.

VOJNA POROČILA

(Nadaljevanje prve strani.)

„Berite se za pravično stvar, za svobodo, za pravico obstanka kot narod, za bodoči dolgi mir. Četudi bode trajala vojna dolgo, ne bode mo dali sovražniku niti trenutka mira. Bojevali se bode mo i v nadalje z dosedanjimi uspehi, kajti ne besa so z nami. Z Bogom bode mo dosegli dolg mir, ker so naši živci močnejši kot oni sovražnika.“

USPEHI V GALICIJI.

Washington, D. C., 9. dec. — Iz Dunaja poročajo tukajšnjemu poslanstvu o uspehih nemških in avstrijskih čet. Poročilo se glasi: „Bitka na Poljskem dobro napreduje. V zapadni Galiciji so napadle avstrijske čete prodirajoče Ruse, ter ujele 23.000 sovražnikov. Naše čete so južno od Belgrada zavzele več važnih postojank. Sovražnik napada z ojačenimi četami v pokrajini Arangjelovae.“

KAJ SE ZOPET TU KUHA?

Rim, Italija, 9. dec. — K imenovanju kneza Buelowa nemškim poslanikom v Rimu pristavlja list „Idea Nazionale“, da je bil novi poslanik pooblaščen se pogajati glede odstopa province Trient Italiji. Govori se, da bo Avstrija na ukaz Nemčije (to je prav verojetno) proklamirala neodvisnost Trienta, katerega prebivalstvo je skoraj izključno italijansko. Italija bode nato Trient zasedla. Avstrija bode navidez prota temu protestirala, toda Nemčija bode aneksirala s strani Italije priznalo. Govori se tudi, da postane mesto Trst neodvisno (prosto) mesto pod avstrijskim protektoratom.

NAZNANILO.

Članom dr. Sv. Barbare postaja št. 79. v Leadville Colo, se daje naznanje da se vrši glavna seja dne 13. dec. 1914. Na programu imamo glavne točke, ter volitev novega odbora kdor se ne udeleži te seje bode po pravih kaznovan \$1.00.

P. Francelj, Tajnik.

SPOMINJAJTE SE OB RAŽNIH PRILIKAH SLOVENSKEGA ZAVETIŠČA V AMERIKI

Posebna ponudba zastoj! Samokres, britev in iermen za britev.

Največja dosedaj nudena prilika.

Mi moramo prodati našo zalogo pravih ameriškanskih ur. Za dobo 30 dni dajemo popolnoma **ZASTONJ** z vsako uro 1 priročen, fino ponikljen samokres na sedem strelav, vreden \$5.00, fino britev starega kova v vrednosti \$2.00 (garantirana), ter najboljše vrste jermen za britev, vreden \$1.00. Vse te predmete, vredne \$8.00, dobite popolnoma zastoj z nakupom na ameriškanske ure, ki je garantirana 20 let, in krasno gravirana. Vredna je \$15.00, mi jo damo za samo \$5.95. Blago razpošljamo povzetju, z dovoljenjem, da je prej pregledate. Ako niste s pošiljativjo zadovoljni, jo vrnite, in mi plačamo vse stroške. Mi prevzamemo ves riziko. Ne pošiljajte denarja. Samo naročite, da pregledate, in ako ste zadovoljni, plačate ekspresni družbi \$5.95 za vrednost \$23.30. Naznanite nam, ako hočete možko ali žensko uro. Napišite natančno Vaš naslov v angleškem jeziku.

CARROLL-CUTLER & CO.,
Dept. 21. CHICAGO, ILL.

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR za leto 1915

izvanredno zanimljiv ter vsebuje med drugim številnim čtivom tudi znamenito razpravo načelnika tajne službe Združenih držav Williama J. Flynna:

„Črna roka in nje delovanje“
Ker je vsled uvedbe pakete pošte poština za Koledar različna, veljajo za posamezne države sledeče cene:

Koledar stane 30 centov s poštino vred za sledeče države:

Connecticut, Rhode Island, Delaware, District of Columbia, Maryland, Massachusetts, New Jersey, New York, New Hampshire, Ohio, Pennsylvania, Vermont.

Koledar stane 35 centov s poštino vred za sledeče države:

Alabama, Maine, Florida, Georgia, Arkansas, Illinois, Indiana, Louisiana, Iowa, Oklahoma, Kentucky, Kansas, Michigan, Minnesota, Mississippi, Montana, North Dakota, South Dakota, North Carolina, South Carolina, Nebraska, Tennessee, Virginia, West Virginia, Wisconsin.

Za še bolj oddaljene države stane

Koledar 40 centov s poštino vred. — Te države so:

California, Washington, Oregon, Nevada, Arizona, Colorado, New Mexico, Wyoming, Utah in Idaho.

V naši podružnici Frank Saksler, 6104 St. Clair Ave., Cleveland, O., pri Balantu v Barbertonu, O., in pri Frank Lebenu v Forest City, Pa., se prodaja naš Koledar po 30 centov.

Kdor naroči Koledar, naj se ozira na te cene. — Naročite ga pri SLOVENIC PUBL. CO., 82 Coddland St., New York, N. Y.

VIRGINIA BREWING COMPANY

Varitelji fine pive.

Virginia -- Minn.

American Exchange Bank

VIRGINIA — MINN.

Najbolj pripravna banka za Slovence in Hrvate v mestu.

Pošiljamo denar na vse strani sveta in prodajamo vožne liste.

3% obresti od vlog.

Massachusetts in 1789 Passes Temperance Law.

SIGNER OF DECLARATION OF INDEPENDENCE SIGNS ACT TO ENCOURAGE BREWING.

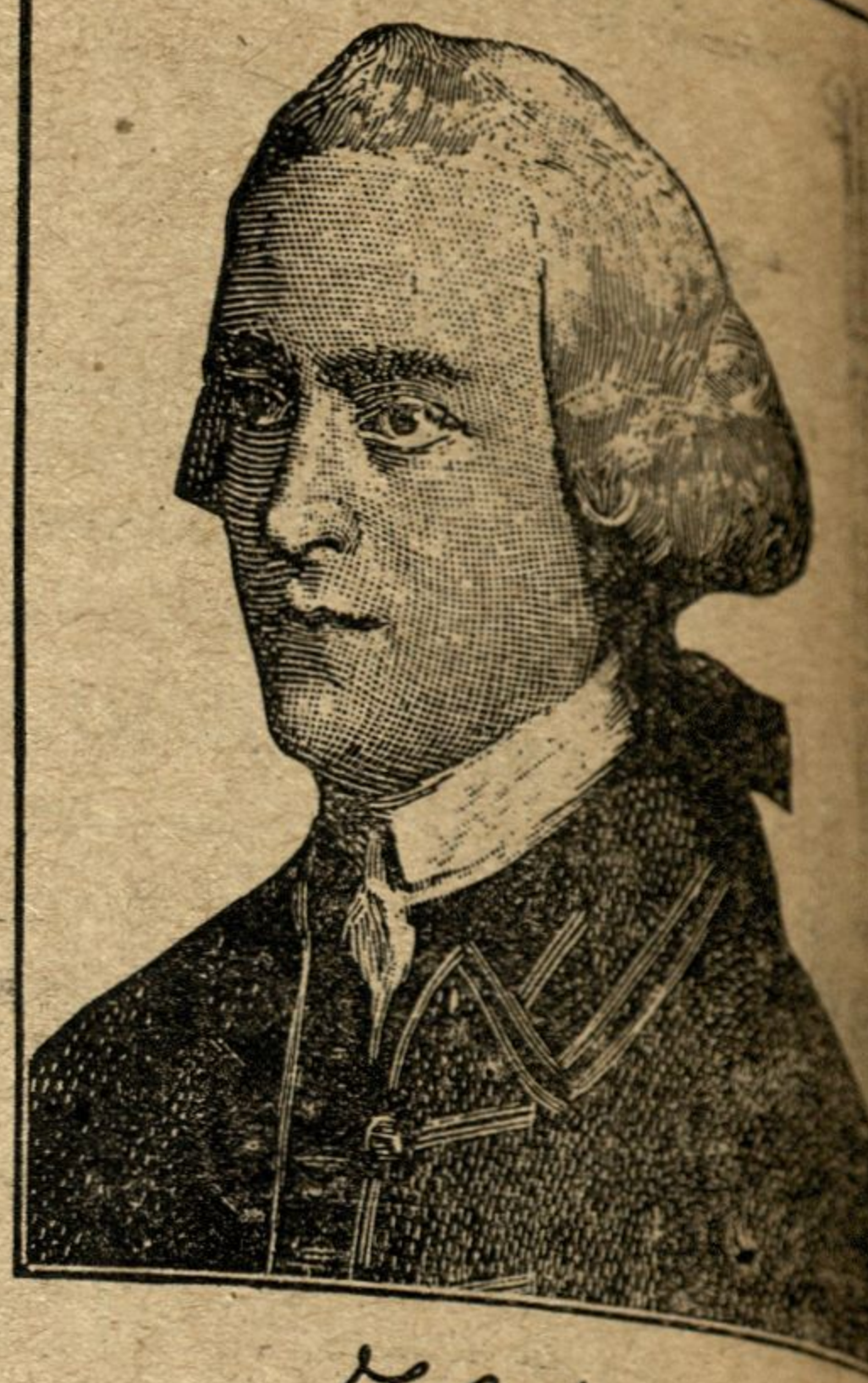
John Hancock, statesman and major general in our war for freedom, whose bold signature heads the list of imperishable names on the Declaration of Independence, when governor of Massachusetts for the second time signed the following temperance law.

“An act to encourage the manufacture of strong beer, ale and other Malt liquors.

“Whereas, the manufacture of strong beer, ale and other Malt liquors will promote the purposes of husbandry and commerce, by encouraging the growth of such materials as are peculiarly congenial to our soil and climate.—

“And whereas, the wholesome qualities of malt liquors recommend themselves to general use as important means of preserving the health of the citizens of this commonwealth, and to prevent the pernicious effect of Strong Drink:

Be it therefore enacted that—all brew houses—shall be exempted from taxes for a term of five years after the passing of this act.”

John Hancock

FITGER NATURAL BEER FILTERED PURE BY THE KIESELGUHR FILTER.

The purest beer is that beer filtered by the Kieselguhr filter. It is not pasteurized.

The pasteurized bottled beer generally in use cannot be so pure.

Pasteurized beer is heated in the bottles to a temperature that kills the micro organisms, but it is not filtered free from them.

Kieselguhr filtered beer is filtered pure of every yeast cell and micro organism, before the beer enters the bottles. In the scientifically clean bottle, hermetically sealed, it is the purest beer in the world.

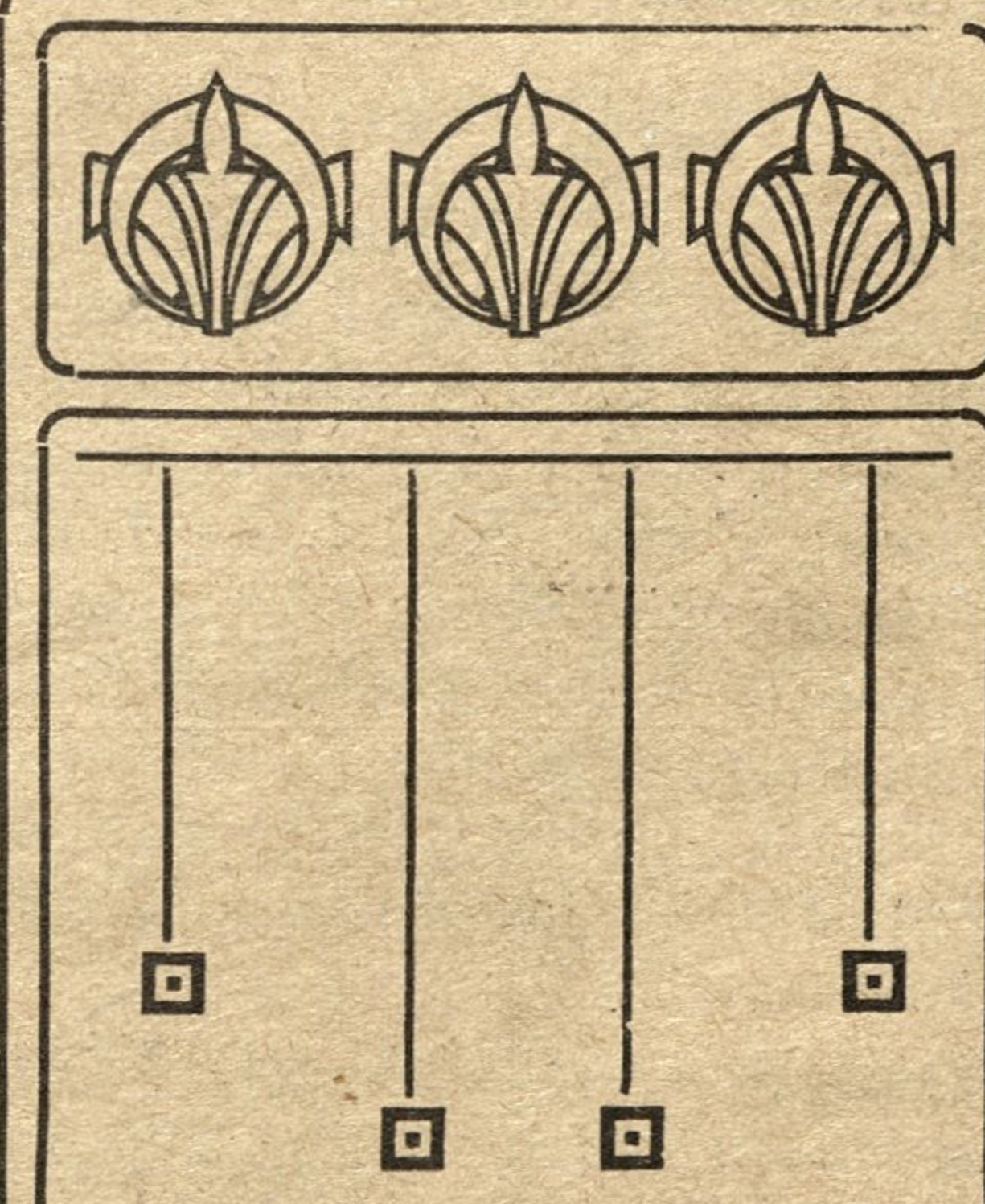
The pasteurizing or superheating of beer kills its flavor. The filtering of beer preserves its flavor. Fitger Natural Beer filtered by the Kieselguhr filter (first of its kind in America) is pure and has the full delicious flavor of the natural draught beer as drawn fresh from the wood.

FITGER Natural Beer

“A Draught Beer in Bottles”

Pure beer as prescribed by many physicians is an excellent tonic in cases of convalescence or debility. As a remedy for insomnia or other phases of nerve excitement there is nothing more beneficial than

“The Most Brilliant Beer in America”
FITGER BREWING COMPANY, DULUTH, MINN.

Najmodernejša slovenska tiskarna v Ameriki

HOMESTEAD-ZEMLJIŠČA.

Kdor rojakov želi iti na farmo, naj si ogleda preje zemljišča, katera imam jaz na razpolago po zelo nizki ceni. Zemlja je najboljše vrste. Kdor pozna lego in zemljo v gorenjem delu Minnesote, da še bode tudi čudil nizki ceni. — Pišite ali se zglasite osebno pri Pat J. Greaney, Greaney, Minn.

Ljudje, ki poznajo dober tobak, kadijo

HAVANA CIGARE

Posku ite cigaro

S. N. P. J.

ki je najboljša cigara na Range.

VAROS in IBY so tudi dobre cigare.

LOUIS TILLMAN AURORA -- MINN.

Tiskarna Narodni Vestnik

405 West Michigan Str., Duluth, Minn.

Izdelujemo vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari lično, ceno in točno. Tiskovine za društva v eni ali več barvah naša posebnost. Pismeni papir in kuverte izdelujemo jako okusno. Poskusite naše delo. Mi jamčimo zadovoljnost. -- -- -- --

Unijska tiskarna.

ELCO THEATRE

AURORA, MINNESOTA.

Vam vedno nudi najboljše premikajoče slike, pete in dramatične predstave. — Naše predstave so dobro izbrane za gledanje in stare. — Vstopnina vedno samo 5c in 10c. — Zavečajni večer ob pol osmi uri. Za nadalje imamo posebne programe. **NE ZAMUDITE JIH!**

Mi imamo najboljše automobile za prevažanje po celim Range. Kadar se hočete peljati vprašajte pri nas za ceno, katero se naminjate. **NAŠA POSEBNOST JE ZAFETT AVTOMOBIL** za poroke, krste in pogrebe. Odprto noč in dan. TELEON 64.

SANDBERG (SMOLEY) BRATJE, lastniki.

First National Bank, EVELETH, MINN.

Najstarejša narodna banka na Mesaba Range.

KAPITAL IN PREOSTANEK \$122.000.00

Pošiljamo denar v Avstrijo po najnižjih cenah.

Parobrodni listi za vse crte.

Placamo obresti po 3 od sto.